

*MUKANDA KWI
BEENA NGALATEYA*

1 Mpoolo, mutumibwa, shii mutuukile kwi bantu, sunga nkukiila kwi muntu, anka kwi Yesu Kidishitu, na [kwi] Efile Mukulu Yaya bamubushiishe munkatshi mwa bafwe, **2** na bakwetu booso be n'ami, kwi tukongye twa mu Ngalateya: **3** Buuntu na kufukama biikale n'enu abituukila kwi Efile Mukulu Yaya na kwi Fumwetu Yesu Kidishitu, **4** be-peene aye nabene ku mwanda wa milwisho yeetu mu kipaso kiadi mwitwabule mu kino kipungo kii bubi, muyiile kikyebe ki'eshimba di'Efile Mukulu eetu na Nshetu; **5** kwadi'ye kwikale ntumbo ku nkama na nkama ya bipwa! Amene.

6 Nankeme bibanulekye bukidibukidi bwi bino nubakatuka kwi yawa benwitanyine ku buuntu bwa Kidishitu, [nubeende] ku ungi mukandu wi buwa wilekeene, ushii wikale ungi; **7** anka kwi bantu abenukalakasha, na abakyebe kwaluula mukandu wi buwa wa Kidishitu. **8** Anka su atwe banabene, sunga mwikeyilu mufikye mwiulu akenulambukisha ungi mukandu wi buwa wilekeene na wawa ubatwinulambukiishe, ekale mwediibwe mulwa. **9** Anka bu bitatupwile kwibiakula, binobino'nyi nebiakula dimo: su muntu

NGALATEYA 1

enulungula ungi mukandu wi buwa wilekeene na wawa wanudi batambule, ekale mwidiibwe mulwa. **10** Mwanda binobino, aami nkwete kukiimba bia kusangasha bantu, su [nkusangasha] Efile Mukulu? Sunga'shi nankimbi bia kumweka buwa kwi bantu? Su'mi nkiamweka dimo buwa kwi bantu, ntankwikala mpika a Kidishitu nya.

11 Biini biabia nenuwukisha, [anwe] bakwetu'shi, mukandu wi buwa ubaakwiilwe kwandji'mi tawi muyiile mitentekyeshio ya muntu nya. **12** Mwanda ami, ntshii mwiutambule kwi muntu, sunga nkwiwiya [kwi muntu], anka mbeumfumbwiile⁽¹⁾ kwi Yesu Kidishitu. **13** Mwanda nubapushiishe abaakula [bibaadi] mwikeelo wande angi mafuku mu bwina Yuda⁽²⁾, kipaso kinaadi abingabinga bikishekishe kakongye k'Efile Mukulu na kwikapalakasha, **14** na kipaso kinaadi atweleleela mu bwina Yuda⁽³⁾ kukila ba kiloongo kiande be bungu mu mwiilo wande, mwikale [muntu] mutwelelelele ngofu mu bipikwa bia ba-nshami. **15** Anka pababisangeeshe eshimba di'Efile Mukulu, wiinyi bandamunwine ku lupese kubanga mwifu dia nyinami na bangitanyiine ku kalolo⁽⁴⁾ kaye, **16** bwa kufumbula Mwan'aye mwandji, bwa'shi ami

(1) Sunga'shi: Nyi nku kumfumbwiila wanka kwi Kidishitu. — (2) Sunga'shi: Lulangwilo lwa beena Yuda. — (3) Tala mu kishingatshilo 13. — (4) Sunga'shi: Pa buuntu bwaye.

mmuwukishe⁽¹⁾ kwi [beena] maumbo, anka paapa ntshii muludikwe na mbidi sunga na mase, **17** sunga ntshii mukaamine ku Yelushalema kwi baaba babaadi [bu] batumibwa kwibedi kwande, anka nayiile ku Alabii, ami'nyi nkwaluka dingi ku Damase. **18** Akupu, kunyima kwa bipwa bisatu, nankamiine ku Yelushalema bwa nkewukeena na Sefase⁽²⁾, ami nkushaala kwaye munda a mafuku ekumi na ataano; **19** n'ami ntshinamwene mungi su ngumune a ku batumibwa nya, anka peenda Shake mukwabo na Mfumu. **20** Aku namu mu mianda yino yanenufundjila, talanga, ku mpala kw'Efile Mukulu, ntandjimbini nya. **21** Kunyima nayiile mu maumbo a ku Siidiya na ku Silisi. **22** Aku namu mpala yande tayibaadi yiwukiibwe kwi tukongye twa mu Yudeya twi mwi Kidishitu nya, **23** anka tubaadi peenda atupusha abaakula'shi: yawa baadi etubingabinga ku angi mafuku, taadi awukisha binobino lukumiino lubalwishanga kala; **24** na [twiini tukongye] tubatumbishanga Efile Mukulu pa mwanda wande.

2 Akupu, kunfudiilo kwa bipwa ekumi na binanka, nankamiine dimo ku Yelushalema na Balanabase, ami nkwata'nyi na Tite. **2** Aku namu nekukamiine muyiile kifulbulwe, ngi'mi nkwi bapatulwila mukandu wi

(1) Sunga'shi: Ami ngukishe mwanda waye. — (2) Sunga'shi: Mpetelo, mwanda dino nyi eshina diaye mu bwina Alameye.

buwa wankwete kulambukisha munkatshi mwa [beena] maumbo, anka, pa bupenka, [nandji nalambukisha] baaba babaadi bane-mekiibwe, kutshiina'shi tala mu kingi kipaso nansuuka lubilo sungwa nkwikala mwilusuu-kye bisumanga anka, **3** (mpaa na Tite baadi n'ami, sungwa mbibaadi mwina Ngidiki, tabaadi mufinikwe'shi asadiibwe nya): **4** na biini biabia mpa mwanda wa bakwetu be bubi, batweele mu bulamalama, babaadi befinikye bwa kubeekyela⁽¹⁾ bulungantu bwatudi n'abo mwi Kidishitu Yesu, bwa kwitwalusha mu bupika; **5** beeni batushii balekyele mbalo mu kwibakookyela sungwa kapindji kapeela, bwa'shi eyendo dia mukandu wi buwa dishaale n'enu. **6** Aku namu, ku baaba babaadi baneme-kiibwe bu be kintu..., kipaso kioso kibaabadi beekale, biabia tabi kwandji na muulo nya: Efile Mukulu tatalaa mpuuluko ya muntu..., kwandji'mi, kushii kudimba, baaba babaadi baneemekiiibwe tababawukiishe kintu su nkimune kikile [kiakia] nya; **7** anka ku lungi lupese namu, paabo kumona'shi mukandu wi buwa wa kuushi sadiibwa ubaadi umpebwe, bu [bibaadi bipebwe] Mpetelo [mukandu] wa kusadiibwa, **8** (mwanda yawa baadi afubisha mwi Mpetelo mufubo wa mutumibwa a kusa-diibwa baadi mufubishe namu mwandji kwi [beena] maumbo), **9** na paabo kutuundula

(1) Sunga'shi: Kupuupa.

buuntu bubaabadi bampe, Shake na Sefase⁽¹⁾, na Yoano, babaadi baatshibwe bu bibayi, nkuumpa, ami na Balanabase, eyaasa dia kwikumbasheena, bwa'shi atwe twende kwi [beena] maumbo, n'abo namu [beende] kwi basadiibwe, **10** [babakyebanga anka] peenda'shi atwe tutentekyeshe balanda, wawa ngi mwanda unandji'mi mwipaane kukita.

11 Anka pabafikile Sefase ku Antiyoshe, namukalashene patooka, mwanda baadi mutopekiibwe. **12** Mwanda kumpala kwa'shi bangi [bantu] babatuminwe kwi Shake bafikye, aye badianga [pamune] na bantu ba [beena] maumbo; anka baaba pababafikile, bakatukile na kwilamuuna aye nabene, kutshiina kwa baaba basadiibwe; **13** na bangi beena Yuda namu babafwamine pamune n'aye, mu kipaso kibaadi mpaa na Balanabase mukakiibwe n'abo ku bulamalama bwabo. **14** Anka panamweene'shi tabakwete kutambuka mu kululama, muyiile eyendo dia mukandu wi buwa, nalungwile Sefase⁽¹⁾ kumpala kwa booso'shi: Su obe mwina Yuda, boyikala bu beena maumbo na bopele [kwikalala] bu beena Yuda, a biofinika beena maumbo'shi bakite bu beena Yuda naminyi? **15** Atwe, beekale beena Yuda ba butaandwa anka bashii bu balwishi ba munkatshi mwa maumbo, **16** patudi bapwe kuwuka'shi, muntu

(1) Sunga'shi: Mpetelo.

tamubingishiibwe ku bipikwa bia bikitshiino bia mwiiya⁽¹⁾, sungwa nku kiingi kipaso kushii peenda ku lukumiino mwi Yesu Kidishitu, atwe namu twibakumiine Kidishitu Yesu, bwa'shi twikale babingishiibwe ku kipikwa kia lukumiino mwi Kidishitu, kushii ku kipikwa kia bikitshiino bia mwiiya: mwanda'shi pa kipikwa kia bikitshiino bia mwiiya mbidi su ngimune tayi kubingishiibwa. **17** Aku namu su, pa kukimba bia kwikala babingishiibwe mwi Kidishitu, atwe banabene namu twibapetshiibwe balwishi, biabia Kidishitu taadi bu mufubi a mulwisho su? **18** Biobio tabia kukitshika! Mwanda su biabia bintu bimune biandji muponeshe⁽²⁾, nebibakuula, neyikasha ami nabene bu mutupilwe [mwiiya]. **19** Mwanda ami, pa bitale mwiiya, ne mufwe ku mwiiya, bwa'shi ngikale na muwa kwi Efile Mukulu. **20** Nemubaambwe ku nkulusu na Kidishitu; na ntshii na'nyi muwa, nya, anka Kidishitu ngi e na muwa mwandji, — na uno muwa wandji nawo mu mbidi, ne nawo mu lukumiino, [lukumiino] mwi Mwan'Efile Mukulu, banfuule kifulo na bepeene aye nabene pa mwanda wande. **21** Ntammweshwa buuntu [bw'Efile Mukulu] bisumanga nya; mwanda su kululama kwi ku mwiiya, biabia Kidishitu mufwe bwa bisumanga.

(1) Sunga'shi: Mukanda wa bishila. — (2) Sunga'shi: Biandji mubuu-
mbule.

3 Anwe beena Ngaletea balotakane, a nanyi mwinulwe, anwe babamwene ku meeso kwenu Yesu Kidishitu aleshii-bwa, [munkatshi mwenu] mubaambwe ku nkulusu? **2** Nankyebe peenda kuwuka bino kwanudi: anubatambwile Kikudi ku kipikwa kia bikitshiino bia mwiiya, su mpa [kipikwa] kia kupusha kwa lukumiino? **3** A ngi bianudi balotakane bino? Paanwe kupwa kubaanga ku Kikudi, anukyebe nkafudiisha binobino ku mbidi su? **4** Anwe nwibakiengye biabia ngofu mu bisumanga, su biayikala'shi mbisumanga? **5** Biabia yawa enupa Kikudi na akitshi bilengyeleshi munkatshi mwenu [kwete kwibikita] ku kipikwa kia bikitshiino bia mwiiya su mpa [kipikwa] kia kupusha kwa lukumiino? **6** [anka] bu bibakuminyine Abalahama Efile Mukulu, na biabia biamubadikilwa bu kululama⁽¹⁾. **7** Biabia ukaayi'shi baaba be mu kipikwa kia lukumiino, baaba nyi mbana ba Abalahama. **8** Aku namu kifundwe, pa kupwa kubadiila kumona'shi Efile Mukulu akabingisha [beena] maumbo muyiile kipikwa kia lukumiino, kibabadidiile kuwukisha Abalahama mukandu wi buwa'shi: «Mwodi'be maumbo ooso aakelwa mwabi»^(A) **9** Mu kipaso kia'shi baaba be pa kipikwa kia lukumiino mbelwe mwabi pamune na mwina kukumiina Abalahama. **10** Mwanda booso be pa kipikwa

(A) Kibangilo 12. 3. — (1) Tala mu mukanda wa Kibangilo, 15. 6.

kia bikitshiino bia mwiiya be muushi mwa mulwa; mwanda mbifundwe'shi: «Ediibwe mulwa yawa ooso sha shimatshiila mu mianda yoso ifundjibwe mu mukanda wa miiya bwa kwiyikita»^(A). **11** Aku namu kwamba'shi ku mwiiya takwi muntu mulombeene kwikala mubingishiibwe ku mpala kw'Efile Mukulu, biabia mbi'eyendo, mwanda'shi: «mululame akeekala na muwa pa lukumiino»^(B) **12** Anka mwiiya tawi pa kipikwa kia lukumiino nya, anka; «yawa akeekala mukite yino mianda akeekala na muwa pa yanka»^(C). **13** Kidishitu betukuudile ku mulwa wa mwiiya, paaye kwikala mulwa bwetu pa mwanda wetu [mwanda mbifundjiibwe'shi:«Ediibwe mulwa yawa ooso mupudikwe ku mutshi»^(D), **14** bwa'shi mwabi wa Abalahama ufikye kwi beena maumbo mu Kidishitu Yesu, bwa'shi pa lukumiino, tuta mbule Kikudi kibalayilwe⁽¹⁾.

15 Bakwetu, naakula muyiile [abiakula] muntu; muntu su ngumune takwipaa kilombeeno kipwe kushinkamishwa, su [nkilombeeno] kia muntu, sungwa nkwi-kutenteka ingi [mianda]. **16** Aku namu nyi nkwi Abalahama kubalayilwe milayilo na kwi mwan'aye⁽²⁾. Tamwakule'shi:«Kwi baana» bu [muntu aakula] bwa be bungi; anka bu

(A) Detelonome 27. 26. — (B) Abakuka 2. 4. — (C) Lewitike 18. 5. — (D) Detelonome 21. 23. — (1) Tala mu Bikitshiino 2. 33. — (2) Sanga'shi: Lubio lwaye.

[aakula] bwa umunenka'shi: — «na kwi mwan'obe [a kutanda]»^(A), mwikale Kidishitu. **17** Aku namu nangamba bino'shi: Mwiiya, wiinyi ubafikile kunyima kwa bipwa nkama inanka na bipwa makumi asatu, tawipaa kilombeeno kia kumpala kibashinkamiishwe kwi Efile Mukulu, mu kipaso kia kwikasha mulayilo bu ushii na bukome⁽¹⁾ nya.

18 Mwanda su bupianyini bwi pa kipikwa kia mwiiya, tabwi pa kipikwa kia mulayilo nya; anka Efile Mukulu bapeele Abalahama kia buuntu ku mulayilo [ubamulayile].

19 Biabia mwiiya ngutuukye bwakinyi? Ubatentekyelwe pa mwanda wa kutupilwa [kwao]⁽²⁾, mpaa na kipindji kibafikile Mwana⁽³⁾ wiinyi balayilwe mulayilo, pa kwikala kwa mwiiya wakudiibwe kwi bamwikeyilu⁽⁴⁾, kukiila p'eyaasa dia mulombashi⁽⁵⁾. **20** Aku namu mulombashi ta nga umune nya, anka Efile Mukulu nyi ngumunenka.

21 Biabia mwiiya ngwikutwene na milayilo y'Efile Mukulu su? Biobio tabia kukitshika! Mwanda su kubaadia kwikala kutuukye mwiiya wi na matalwa a kwikasha [bantu] na muwa, kululama kubaadia kwikala mwiendo pa kipikwa kia mwiiya. **22** Anka kifundwe

(A) Kibangilo 22. 18. kwamba'shi: keekulu kwobe. — (1) Sunga'shi: kwiwikasha bu ushii kintu. — (2) Ngi kwamba'shi: Mwiiya ubekeele kwanka bwa'shi, pa kwiutupilwa bilubilo bimwekwe patooka. — (3) Sunga'shi: Lubio. — (4) Tala Bikitshiino 7. 53. — (5) Ngi kwamba'shi: Mose.

kibalama bintu bioso muushi mwa mulwisho, bwa'shi mulayilo, pa kipikwa kia lukumiino mu Yesu Kidishitu, upeebwe baaba abakumii-na **23** Aku namu kumpala kwa'shi lukumiino lufikye, tubaadi balamiibwe muushi mwa mwiiya, beekale balamwe bwa⁽¹⁾ lukumiino lubaadi na kia kufumbulwa; **24** mu kipaso kibayikeeshe mwiiya [bu] mukunkushi eetu [akwitufisha] mpaa na kwi Kidishitu, bwa'shi tukeekale babingishiibwe ku kipikwa kia lukumiino; **25** anka, lukumiino pa kufika, tatukii muushi mwa [matalwa a] mukunkushi nya, **26** mwanda anwe booso nwi baana b'Efile Mukulu pa lukumiino mwi Kidishitu Yesu. **27** Mwanda anwe booso bapwe kubatshishii-bwa bwa Kidishitu nubafwaala Kidishitu: **28** takwi su mwina Yuda, su mwina Ngidiki; takwi su mpika, su mmulungantu; takwi su mulume, su mukashi; mwanda anwe booso, nwi umune mu Kidishitu Yesu. **29** Aku namu su nwi baa nKidishitu, biabia nwi lutando lwa Abalahama, ba-mpiani muyiile mulayilo.

4 Aku namu nesaamba'shi, pooso pakii mpianyi bukinga, tamwilekeene na mpika ku kantu su nkamune nya, sungwa ayikala bu mfumu a bioso; **2** anka e muushi mwa baleshi na mwa balami mpaa na pa kipindji kitshibiibwe kwi nshaye. **3** Bino namu atwe, pabaatudi bukinga, tubaadi bamunwe

(1) Sunga'shi: Mpaa na pa lukumiino.

mu bupika bwa bintu bia pa nsenga; **4** anka pabalombeene kipindji, Efile Mukulu batu-
mine Mwan'aye mutandjibwe kwi mukashi,
mutandjibwe muushi mwa mwiiya, **5** bwadia
kukuula baaba babaadi muushi mwa mwiiya,
bwa'shi tumone bia kwikala bu baana ba bule-
lwa. **6** Na pa mwanda nwi baana, Efile Mukulu
mutume Kikudi kia Mwan'aye mu mashimba
eetu, kikwete kwela musaase'shi: Aba, Yaya⁽¹⁾:
7 mu kipaso kia'shi tokii mpika'nyi, anka [bu]
mwana; na, su mwana, mpianyi namu kwi
Efile Mukulu. **8** Anka papa, panushibaadi
bawukye Efile Mukulu, nubaadi bamunyibwe
na baaba, bashibaadi mu mwikeelo wabo
bu b'efile: **9** Anka binobino, panubawuku
Efile Mukulu, anka bikishe panubawukiibwa
n'Efile Mukulu, a mbikuni bianwaluka dimo
ku bintu bia bisumanga na bishii kapu kwa-
nukyebe dimo mususa wa kabidi kwikala
bamuniibwe? **10** Anuneemekyela mafuku, na
mieshi, na bipungo, na bipwa. **11** Ne na moo
pa mwanda wenu'shi tala neekala mwinu-
kwatshile mufubo wa bisumanga.

12 Ikalayi biandji, mwanda ami namu ne
bianudi, bakwetu; nenusendeela nwibiikale.
Tanwibankitshiine bubi su mbumune nya; —
13 na anuwuku'shi naandji mwinulambukishe
mukandu wi buwa ku kibangilo mu kubofula

(1) Aba: Nkwamba'shi, Yaya mwidimi dia Alameye; tala mu Maako 14.
36 na Loma 8. 15.

kwa mbidi; **14** na tanwibapeeshe, sungwa nkusuumbusheena na ntoongye kutompiibwa kwande kubaadi mu mbidi mwande; anka nubantambwile bu mwikeyilu umune eEfile Mukulu, bu Kidishitu Yesu. **15** Biabia kibaadi bu muloo wenu nkinyi? Mwanda nenutuula bu-kamonyi'shi, su biabia bibaadia kwikala mushindo, bwa kukaasha meeso eenu'nwe banabene, nubaadia kwiampa. **16** Biabia nekala mwishikwanyu n'enu pa kwitulungula eyendo su? **17** Ta be na kishima kwanudi mu kipaso kikumbane nya, anka abakyebe kwitulamuuna⁽¹⁾ [kwandi], bwa'shi nwibalamate'bo na kishima. **18** Anka bi buwa kwikala na kishima ku mwanda wi buwa mafuku ooso, na kuku-twa kwikala nakio peenda ku kipindji kiandji pankank'enu.

19 Baana bande, bataandji afubila dimo bwa kwintutanda mpaa na apakeekala Kidishitu mukumbane mwanudi, **20** oolo, nankyebe kwikala binobino kwanudi na kushintuula ngisaambilo, mwanda ne mu kwinyongola ku mwanda wenu.

21 Ndunguleyi, anwe abakyebe'shi nwikale muushi mwa mwiiya, anwe tanuteememsha [abiakula] mwiiya su? **22** Mwanda mbifuundjibwe'shi, Abalahama batandjishe baana babidi [balume]; [mwana] umune

(1) Ngi kwamba'shi : Kulamuuna binangu bienu kwandji.

na mufubi aaye mukashi, na mungi namu na mukashi mulungantu⁽¹⁾. **23** Anka yawa [batandjilwe] kwi mufubi mukashi batandjilwe muyiile mbidi, na yawa [batandjilwe] kwi mukashi mulungantu [batandjilwe] muyiile mulayilo. **24** Ino mianda ayituungu kwatshibwa bu lukindji: mwanda ngiikale bu bilombeeno bibidi, kimune kia ku mwengye wa Sinai, akitandjila bupika, nyi Angala. **25** Mwanda «Angala» nyi mwengye wa Sinai, mu Alabii, n'aye mulombane na Yelushalema a binobino, mwanda aye e mbupika na baana baaye. **26** Anka Yelushalema a mwiulu nyi mukashi mulungantu mwikale nyin'eetu. **27** Mwanda mbifuundjibwe'shi: «Sepeela'be, nkunga shataanda; tunyika [tusepo] twa] muloo na weele tukundakunda, obe shi na munda mwa kutanda mwana; mwanda baana ba uno mukashi musumbusheenwe be bungi bukile [baana] ba yawa e na mulume»^(A). **28** Aku namu, anwe, bakwetu, nwi baana ba mulayilo, anka bu Isaka. **29** Anka, bu bibaadi yawa batandjilwe muyile mbidi abingabinga yawa [batandjilwe] muyiile Kikudi, ngi bi'nka na binobino namu. **30** Anka kifuundwe akiamba naminyi? «Binga mufubi mukashi mpaa na mwan'aye, mwanda mwana a mufubi mukashi takapiana pamune na mwana a mukashi mulungantu nya»^(B). **31**

(A) Esaya 54. 1. — (B) Kibangilo 21. 10.— 1) Tala mu Kibangilo 16 na 21.

Bino, bakwetu, atwe tatwi baana ba mufubi mukashi, anka [twi] ba mukashi mulungantu.

5 Kidishitu mwitutuule mu bulungantu pakwitupoosoha; biabia ikalayi beemane pe poo, tanwikalanga dimo balamii-bwe mu kikumbo kia bupika. **2** Talanga, ami Mpoolo, nenulungula'shi, su nwi basadiibwe, Kidishitu tapete kintu su nkimune kwanudi nya; **3** nashinkamiisha dimo muntu ooso musadiibwe'shi, e na kituungo kia kutumikila mwiiya ushima. **4** Anwe nubelamuuna ku makasa ooso e mwi Kidishitu, anwe booso abebingisha ku mwiiya; nubashimisha⁽¹⁾ buuntu [bw'Efile Mukulu]. **5** Mwanda atwe, ku Kikudi, pa kipikwa kia lukumiino, atutengyela lukulupilo lwa kululama. **6** Mwanda, mwi Kidishitu Yesu, su nkusadiibwa, su nkuushisadiibwa, tabii na muulo nya, anka lukumiino alufubu pa kifulo [ngi lwi na mwanda]. **7** Anwe nubatambukanga biya, a nnani benwimika bwa'shi tanukookyelanga [ku mianda y'] eyendo? **8** Kukuminishwa takufika kwi yawa enwitanyina nya. **9** Lefene peela afuutushaa musabu ooso ushima. **10** Ne na kwikulupisha kwi Mfumu pa mwanda w'enu'shi, tanukeekala na kingi kinangu nya; anka yawa enukalakasha, su ekala ani, aka-semuna kiimu kiabio.

11 Ank'ami, bakwetu, su

(1) Sunga'shi: Nubabulwa; nubekutshishwa.

nkiandambukisha'nyi kisale, bwakinyi nkiambingwabingwa dimo? — biabia kiko-koshi kia nkulusu nkipwe kwipayibwa. **12** Nankyebe'shi baaba abenukuubakasha bawukye kwilamuuna.

13 Mwanda anwe, bakwetu, nubayitanyinwe [bwa kwikala] mu bulungantu; anka [tanufubanga] na bulungantu bu bwa kukwasha musamba, anka, ekwasheneeyi muntu na muntu, ku kifulo; **14** mwanda mwiiya ooso ushima ubalombana peenda mu kishima kimune, mu kiokino: «Ofule mwinobe kifulo nka bu'be nabene»^(A). **15** Anka su anwisumee-na meeno n'anwidiyena muntu na muntu, nudimukye tala nwepwiyeena.

16 Anka namba'shi: Tambukaayi ku [bukunkushi bwa] Kikudi, na'nwe tanukalombasha lwabi lwa musamba nya. **17** Mwanda musamba aulakilaa [bintu] bitupisheene na Kikudi, na Kikudi [akilakila namu] bitupisheene na musamba; na bino bintu bioso mbikutwene ku kintu na kintu, bwa'shi tanukitanga biabia bintu bianukyebe [kukita]. **18** Anka su anukunkushiibwa na Kikudi, tanwi muushi mwa mwiiya nya **19** Aku namu bikitshiino bia musamba abimwekwa patooka, abio nyi mbino: lukyebanokyebano, [mianda] yi butete, bukitekite, **20** lulangwilo lwa mankishi, malenganyi⁽¹⁾, kwikutwena, tuleo, mikao, suungu,

(A) Lewitike 19. 18. — (1) Sunga'shi: Masende.

kwipikeena, kwitshibuula, bisaka bisaka, **21** biuutu, kwipayisheena⁽¹⁾, bunkolwenkolwe bwa malofu, budiafi, na yingi mianda yi biabia, yambadiila kwitulungula, nka bu bitampwile'nyi kwibiakula'shi, baaba abakitshi bino bintu tabakapiana bufumu bw'Efile Mukulu nya. **22** Anka bikuba bia Kikudi nyi nkifulo, muloo, kufukama, lwishiinko⁽²⁾, bumuntu⁽³⁾, buwa, kishima, **23** kupopeela, butontshi [bwa mbidi]: takwi mwiiya wikutweene na bintu bi biabia nya. **24** Aku namu baaba beekale ba Kidishitu⁽⁴⁾ mbabaambe mbidi pa nkulusu na miloo na ngabiabi [yao]. **25** Su twi na muwa muyiile [abikyebe] Kikudi, tutambukileyi namu'nka mu Kikudi. **26** Tatwikalanga na lwabi lwa kukimba ntumbo ya bisumanga, mu kwiolomosheena aba na bangi, na mu kwikwateenanga kiuutu aba na bangi.

6 Bakwetu, su kwekala muntu bakwatshii-bwa na kilubilo kikampanda, anwe be mu Kikudi ludikayi muntu e biabia n'eshimba dia kupopeela, na kwikala mudimukye obe nabene, kutshiina'shi obe namu'nyi oyikala mutompiibwe.

2 Esemusheneeyi mashito, na bino nukumbashe mwiiya wa Kidishitu; **3** mwanda su muntu epwandjikisha bu e kintu, aku te kintu, edimbi aye nabene; **4** anka muntu

(1) Sunga'shi: Etoombo. — (2) Sunga'shi: Kapunganyi. — (3) Sunga'shi: Kalolo. — (4) Sunga'shi: Be lupese lwa Kidishitu.

looso atoompe mufubo waye'ye nabene⁽¹⁾; na paapa amone bia kwitumbisha, peenda mu'ye nabene, kushii mu mwanda wa mungi: **5** mwanda muntu ooso akasemuna bushito bwaye'ye nabene.

6 Yawa ababalambukisha [eyi di'Efile Mukulu] aabile namu wiinyi alambukisha bintu bioso [biapetekyelwa nabio].

7 Tanudimbibwanga; Efile Mukulu tasepii-bwa nya; mwanda kiakia akikunu muntu, nn'akio kiakawumbula. **8** Mwanda yawa akunyina musamba waye akawumbula kulwishii-bwa ku musamba; anka yawa akunyina Kikudi, akawumbula muwa wa looso ku Kikudi. **9** Biinyi biabia tatukookanga mu kukita kwa bi buwa, mwanda, ku kipindji kilombane, atukawumbula, su taatubofula. **10** Biabia namu, bu biatukii na mwa kukitshiina, tuki-teyi bi buwa kwi booso, anka bikishekishe kwi baaba ba mu shibo ya lukumiino.

11 Anumono mukanda bula unenufundjila n'eyaasa diande'mi nabene. **12** Baaba booso abakyebe kwileesha bu be buwa mu mbidi, baaba abenukitshisha'shi nusadiibwe, anka peenda bwa'shi tala babingwabingwa pa mwanda wa nkulusu a Kidishitu. **13** Mwanda baaba basadiibwe, abo banabene tabakwete kulama mwiiya nya; anka abakyebe nusadiibwe bwa'shi beetumbishe mu mbidi mwenu.

(1) Sunga'shi: Ataluule mwakitshi'ye nabene.

NGALATEYA 6

14 Anka tabinfikilanga'mi biandjia kwitumbisha, kushii peenda mu nkulusu a Fumwetu Yesu Kidishitu, kwinyi kubambambiilwe bia pa nsenga, n'ami namu [nabambiibwa ku nkulusu] ku bia pa nsenga. **15** Mwanda sunga nkusadiibwa, sunga nkuushi sadiibwa tabii kintu nya, anka kupangiibwa kupya [ngi kwi kintu]. **16** Na kwi baaba booso abakatambukila muyiile uno mwiiya, [kwikale] kufukama na lusa pabadi na pe Isalele a Efile Mukulu!

17 Kubanga binobino, muntu tafikanga mu kunkalakasha, mwanda'mi nemusemune mikofu⁽¹⁾ ya Mfumu Yesu mu mbidi yande. **18** Buuntu bwa Fumwetu Yesu Kidishitu bwikale na kikudi⁽²⁾ kienu bakwetu! Amene.

(1) Sunga'shi: Bitundwilo. — (2) Sunga'shi: Eshimba dienu.